5de. JAARGANG. CURAÇAO DEN 17n MAART 1888. No 220

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.
UITSLUITENDE AGENTEN VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.
C. LEUCHS & Co
77 BARRETT'S GROVE, LONDEN.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annucio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Onderwijs en Opvoeding.

Wie herinnert zich niet de verschrikkelijke misdaad, waarvan de Dyonsche bladen voor eenigen tijd melding maakten? Een zeventienjarig leerling van het lyceum dier stad had zijn moeder gedood om haar te bestelen.

Alleen in de verkeerde opvoeding, aan dien jongeling gegeven, moet de rechtstreeksche oorzaak van die monsterachtige misdaad gezocht worden.

Zijn vader, oud-president der *Libre Pensée*, meende wel te doen, door zijnen zoon van het godsdienstig onderwijs verstoken te houden. Aan het onderwijs in godsdienstleer nam hij geen deel; alleen de wil des vaders was hier werkzaam; de moordenaar was de eerste jongeling, die op genoemd lyceum daarvan vrijstelling bekwam.

Al spoedig openbaarden zich de wrange vruchten van een onderwijs zonder godsdienst. De hartstochten staken in dien knaap zoo fel het hoofd op, dat de vader het best oordeelde zijnen zoon eenigen tijd tot zedelijke verbetering in eene gevangenis op te sluiten.

Wat baten evenwel de krachtigste middelen, zoo zij niet door middel van den godsdienst worden aangewend, zoo niet liefde en nog eens liefde ze adelen en als 't ware vruchtbaar maken? Het bleek dan ook dra, dat opsluiting van den weerbarstige niet het geschikte middel was tot verbetering. Twee maanden bracht hij in de gevangenis door. Wie zal ons zeggen, welke gedachten gedurende dien tijd het brein van den jeugdigen boosdoener hebben doorkruist? Wellicht heeft hij den vader gevloekt, die zoo in alles een onnatuurlijke vader voor hem geweest was; den vader vervloekt, die zijnen zoon niet eens door den H. Doop in de Katholieke Kerk had doen opnemen.

Ouders! gevoelt gij al het vreeselijke der zelfbeschuldiging, waaronder die man moet lijden? Kunt ge u de wroeging voorstellen van den vader, die zijnen zoon onthield, waarop allen aanspraak hebben: den troost van den Godsdienst?....

Twee maanden had de zoon in de gevangenis doorgebracht, toen hij de misdaad beging, waarvan we boven spraken.

Is er iets onnatuurlijkers denkbaar dan een moord door eenen zoon op zijne moeder gepleegd? Wie huivert niet bij de gedachte aan een moord? Maar wie voelt niet het bloed in de aderen stollen, als hij zich voorstelt, hoe eene moeder het slachtoffer wordt van hem, wien zij 't leven schonk?

Verre van ons, dat wij in de opvoeding van dat ontaarde kind de *algeheele* oorzaak van die monsterachtige daad willen zoeken. O zeker, wij weten het, er kunnen hartstochten werken in het jeugdige kinderhart: er kunnen kiemen aanwezig zijn, die opschietende, de goede hoedanigheden geheel verstikken; wij weten het: ook in de borst van hem, die eene godsdienstige opvoeding heeft genoten, kan een moorddadig plan rijpen. Maar, wie zal twijfelen aan de alles verwinnende kracht eener echt godsdienstige opvoeding; aan die liefderijke opvoeding, waarbij in de allereerste plaats op de bestemming van den mensch het oog wordt gericht?

Wat toch is de mensch? Het antwoord op deze vraag beheerscht het stelsel van opvoeding. Is de mensch alleen een intregreerend deel der maatschappij? Is hij voor alles wereldling? Houdt met den dood alle leven, alle bovennatuurlijk leven op? Geef dan uwen zoon eene zuiver wetenschappelijke opvoeding, laat hem dan het leven genieten, zooals het zich aanbiedt, laat hem dan schatten vergaderen. Maar is de mensch eene afspiegeling, een afschaduwing van het Goddelijk Wezen, heeft hij eene hoogere bestemming dan deze aarde, is hij geschapen voor een eeuwig, een onvergankelijk leven, richt dan uwe opvoeding hiernaar in.

Wat is de mensch? Een redelijk schepsel Gods, bestaande uit eene onsterfelijke ziel en een sterfelijk lichaam.

En welke is zijne bestemming? In dit leven God te dienen en Hem namaals eeuwig te aanschouwen.

Ziedaar het doel van het leven. Geen schatten zal de mensch vergaderen, zegt de Schrift, schatten, die door den mot verteerd worden, maar schatten, maar verdiensten voor den Hemel.

Sluiten wij daarom eene meer wetenschappelijke opvoeding uit? In geenen deele. Maar, een onderwijs, dat niet op, in en door den godsdienst werkt, is een onvruchtbaar onderwijs en leidt tot niets. De opvoeding beslist in eene groote mate voor 't geheele volgend leven. Is de opvoeding eene godsdienstige geweest, de vruchten zullen niet uitblijven.

„Wees meester van de school, gij zijt het van de toekomst, gij hebt de toekomst in uwe handen," heeft een wijsgeer gezegd. Het is daarom, dat Z. H. Paus Pius IX z. g. als Opperste Leeraar der volkeren het godsdienstloos onderwijs heeft veroordeeld. Godsdienstloos onderwijs leidt tot een den godsdienst vijandig onderwijs. Wij weten dan ook niet beter te kunnen eindigen dan de woorden van dien beminden Paus in herinnering te brengen: *De Katholieken mogen geen stelsel van opleiding der jeugd goedkeuren, dat gescheiden is van het Katholieke geloof en het gezag der Kerk en zoo niet uitsluitend dan toch hoofdzakelijk niets anders beoogt dan de kennis der natuurlijke dingen en de oogmerken van het aardsch maatschappelijk leven.*

—o—

HET DUITSCH-OOSTENRIJKSCH TRACTAAT.

—o—

Onze lezers hebben uit ons vorig nummer kennis genomen van het tractaat, dat tusschen de keizers van Duitschland en Oostenrijk den 7 October 1879 gesloten en thans op bevel van de regeeringen dier landen openbaar gemaakt is. Zij hebben daarbij al dadelijk moeten opmerken, dat de beide keizers bij elkander steun zoeken tegen een eventuëelen aanval van Rusland, met welks keizer zij zoo langen tijd het zoogenaamde drie-keizersverbond vormden. Wat er van dit laatste verbond geworden is zegt het tractaat niet; ook geeft het niet de reden aan, waarom het is gesloten. Daar wij echter weten, dat het tot stand kwam, juist een maand na de bezetting van Bosnië door de Oostenrijkers, en de Russische bladen daarover in grimmigen toorn ontstaken, ja prins Gortschakoff de Franschen aanspoorde zich te wapenen, schijnt de oorsprong van het tractaat te zoeken te zijn in de Oostersche quaestie en in den wensch van Bismarck om dien niet enkel door Rusland te laten oplossen.

De ijzeren kanselier heeft wel meermalen doen uitkomen, dat Duitschland weinig belang heeft bij de regeling van de zaken der landen aan den Donau, doch hij heeft niet minder te kennen gegeven, dat hij een uitbreiding van Oostenrijk naar die zijde niet anders dan goed kon keuren, daarbij vermoedelijk het geheime voorbehoud makende, dat een uitbreiding van Oostenrijk naar het Zuiden gecompenseerd zou worden door een uitbreiding van Duitschland ook naar het Zuiden, nl. door annexatie van de zoogenaamde Duitsche provinciën van Oostenrijk.

Het gaat met dit tractaat als met den Bijbel: iedere ketter vindt er zijn letter in; daarom is er een gezag noodig om het te verklaren. Doch het gezag zwijgt, en de verklaringen en uitleggingen van het tractaat worden alom gegeven, zonder dat eenige zekerheid er bij wordt gevoegd, dat geen ketterijen worden opgedischt. Er is inderdaad veel duisters in dit tractaat en niet minder in het feit der openbaarmaking in deze dagen.

Wat het tractaat zelf betreft, men staat voor de vraag: waarom het zwijgt over de Oostersche quaestie, terwijl het daaruit zijn oorsprong nam en oogenschijnlijk slechts kracht en leven krijgt door die quaestie zelve.

Eenige beschouwingen daarover zullen den lezer wellicht aangenaam zijn.

In hoofdzaak zegt het tractaat op de eerste plaats, dat wanneer Duitschland of Oostenrijk door Rusland aangevallen wordt, beide eerstgenoemde Mogendheden elkander met geheel hunne macht ondersteunen zullen. Komt de aanval echter van een andere Mogendheid, dan wordt slechts van den niet aangevallen bondgenoot een welwillende neutraliteit geëischt. Wordt b. v. Duitschland door Frankrijk aangevallen, dan behoeft Oostenrijk niet ten oorlog te gaan om Duitschland te helpen: het behoort alleen een welwillende neutraliteit jegens dit land aan te nemen, mag derhalve Frankrijk niet steunen.

Hier volgt al dadelijk uit, dat door dit tractaat Oostenrijk in de voordeeligste positie verkeert. Zoover men in staat is te oordeelen, is er gevaar voor vijandschap eensdeels tusschen Oostenrijk en Rusland en van den anderen kant tusschen Duitschland en Frankrijk. Voor wezenlijk oorlogsgevaar tusschen Rusland en Duitschland bestaat geen gegrond motief. Maar daar volgt uit, dat Oostenrijk, als het aangevallen wordt, een bondgenoot heeft in Duitschland, Duitschland echter niet in Oostenrijk, want Oostenrijk behoeft niet te helpen, als Duitschland tegen Frankrijk ten oorlog gaat.

Dat is vreemd, zeer vreemd. Wel is waar moet Oostenrijk helpen, als Frankrijk in zijn oorlog tegen Duitschland door Rusland zou gesteund worden, maar zoolang de Russische legers werkeloos blijven, behoeven ook de Oostenrijksche niet aan den strijd deel te nemen. Duitschland gaat *alleen* ten oorlog tegen Frankrijk: Oostenrijk gaat *niet* alleen ten oorlog tegen Rusland. Nog eens, dat is zeer vreemd.

Men heeft hier eene welwillendheid van Duitschland jegens Oostenrijk die zeer verdacht is: hoe komt Bismarck er toe zich aan te bieden als Oostenrijks verdediger tegen Rusland, terwijl hij geen soldaat en geen florijn hulp van Oostenrijk tegen Frankrijk verlangt? Deze ongelijkheid van verplichting der beide bondgenooten is al zeer in het oog vallend en doet vragen of er nog niet een tweede geheim tractaat bestaat, waarin de compensatie van die ongelijkheid vervat is; of Oostenrijk wellicht Bismarcks eventuëele hulp niet heeft moeten koopen door afstand van grondgebied in zijne noordelijke, zoogenaamd Duitsch-Oostenrijksche provinciën, een afstand, die geschieden zal, als Duitschland de verlangde hulp geleverd heeft.

Bij de beoordeeling dezer dingen mag men niet vergeten, dat al de vriendschapsverklaringen tusschen de keizers Wilhelm en Frans Joseph en tusschen de Oostenrijksche ministers en Bismarck het antagonisme niet kunnen wegnemen, die sedert de verheffing van het Brandenburgsche huis tusschen de Hohenzollerns en de Habsburgers bestaat. De haat tegen de Habsburgers van het Bonapartistisch geslacht, die zoolang heeft bestaan als de regeering der Napoleons, is ook erfelijk in het huis der Pruisische regenten en zal ook na tien slagen bij Sadowa niet ophouden, zoolang Oostenrijk niet achter den Donau

terüggedrongen is. Frans Joseph mag desnoods den troon van den Sultan beklimmen, indien slechts de suprematie van den Duitschen Keizer in Midden-Europa en daardoor over geheel Europa verzekerd is.

In dit licht der historie, die bijna twee eeuwen oud is — zij begon in 1701 — is de ongelijkheid in het nu openbaar gemaakte tractaat uiterst verdacht en, zoolang geen nieuwe openbaringen gedaan worden, onverklaarbaar.

Men wijze niet op den zoogenaamden haat der Russen tegen de Duitschers, waarover in de laatste jaren zooveel geschreven is. Dat die haat bestaat, ontkennen wij geenszins, maar wij zien niet in, dat hij een oorlog tusschen Rusland en Duitschland kan motiveeren. De Czaar is verbitterd tegen Oostenrijk, omdat dit hem belet in Turkije zich een weg te banen naar Constantinopel, maar wat kan hij van Duitschland verlangen? Grondgebied? Niemand beweert het. Meerdere macht op de Noordzee? Men spreekt er niet van. Duitsche koloniën bestaan niet en kunnen dus de Russische begeerlijkheid niet opwekken. Waarom zouden dan de Russen tegen de Duitschers gaan vechten? De Franschen zijn in staat een oorlog aan te vangen, alleen om naar Berlijn te gaan, maar de Russen zijn geen Franschen.

Er is echter een tweede geheim in dit zonderlinge tractaat, evenmin zonder gezaghebbende verklaring op te lossen als het eerste. Er staat dat Duitschland Oostenrijk moet helpen, als het door Rusland aangevallen wordt; dat is duidelijk. Maar wat zal er geschieden, als Rusland niet Oostenrijk te lijf gaat maar in Bulgarije valt? Dan wordt Oostenrijk niet aangevallen, maar Keizer Frans Joseph zal niet minder met de Russen slaags raken, want op straffe van zelfvernietiging is hij genoodzaakt Rusland te beletten veroveringen te maken in Turkije. Moet Bismarck hem dan helpen? Niet volgens het tractaat: dit spreekt alleen van Duitsche hulp, *als Oostenrijk aangevallen wordt*, en in genoemd geval is juist Oostenrijk *de aanvaller*.

Dat is niet minder vreemd, vooral omdat dit geval het thans eenig denkbare is, waarin een oorlog tusschen Rusland en Oostenrijk kan uitbreken, en hoogstwaarschijnlijk het tractaat alleen aan dit geval zijn oorsprong verschuldigd is.

Dit alles klemt te meer, omdat het laatste gedeelte van het tractaat uitvoerig verklaart, dat Duitschland en Oostenrijk nadrukkelijk den vrede willen en niet voornemens zijn Rusland aan te vallen: zelfs geeft het middelen aan, om oorlogsgevaar te bezweren, als dit zich vertoonen zou; een aanvallend karakter heeft het tractaat dus niet; geheel Europa erkent het: zijn karakter is zuiver defensief. En nu is juist de allereerste, de meest voor de hand liggende mogelijkheid, dat Oostenrijk aanvallen moet, volstrekt *moet*, wil het niet toelaten, dat aan zijn eigen ondergang gearbeid worde. Want kan Rusland in Turkije een heel eind doordringen, eer het op Oostenrijksch gebied komt, Oostenrijks bestaan wordt bedreigd, zoodra de Russen de Fransche grenzen zijn overgegaan. Het tractaat mist dus juist datgene wat de rede van zijn bestaan uitmaakt.

Kan men ook hier aan een tweede tractaat denken, waarin een optreden van Oostenrijk tegen de Russen in Turkije geacht wordt tot eene Oostenrijksche defensie te behooren? 't Is wel mogelijk maar niet waarschijnlijk; wij zien er althans geen reden voor. Want kan de verzwijging van een eventuëelen afstand van Oostenrijksch grondgebied gemotiveerd worden door de mogelijkheid eener openbaarmaking van het tractaat, in het stuk zelf aangeduid, wij kunnen geen reden vinden, waarom men in de acte niet ruiterlijk kon verklaren, dat men ook geen indirecten aanval van Rusland op Oostenrijk, een in Turkije, zou dulden. Het ontsnapt ons ten eenemale, waarom men hier geen klaren wijn schenken kon.

Doch even zonderling als het tractaat zelf is de quaestie der openbaarmaking daarvan.

NOTICIA.

EL CANAL

a tuma nos na maloe pasobra nos a haci *na é* algun observacion riba un correspondencia koe *el a publica* coe referencia na *compñeta libertad*, di cual S. S. Leon XIII ta goza, gracias na *celo, tolerancia* i *bon cuidao* di gobierno Italiano.

Verdaderamente nos no tabatin presente base i condicionnan di programa di *El Canal* ora nos a jama su atencion riba un falsedad, koe é ta propaga bao di su lesadónan, publicando un mentira koe su corresponsal ta scirbi. Pa un pregunta koe *El Canal* ta haci: "si *Amigoe di Curaçao* ta confundi su Colaboracion coe su Redaccion," nos ta comprende awor koe, pa su *base* i *condicionnan*, é meste inserta den su columnanan, *sin comentario ningun*, kiko koe antoja su colaboradornan na scirbi, maske esai ta na contradiccion coe verdad, maske koe Redaccion di *El Canal* tin *conviccion* podisé koe é ta sirbi di órgano pa propaga error i mentira, koe ta palpable pa toer hende sin preocupacion. Esai ta cai nos te ainda dificil pa comprende, com un Redaccion liber i independiente por imponé é mes un condicion semejante.

Nos kier acepta koe *El Canal* no ta, manera é ta bisa, ni tata, ni tutor, ni censor di su corresponsal, i koe é no ta pretende tampoco di poné como dretjadó di cos torto, ma como *é no por* drenta den ningun clase di discusion coe ningun hende, manera é mes ta bisa tambe, lo ta prudente di dje di no sirbi di órgano pa propagacion di ningun falsedad, maske esai ta di su colaborador: asina lo é libré di ser censurá pa esnan, koe meste combati e propagacion, sin koe é, di su banda, por drenta na discusion coe nan.

Principio di fin.

Meimei di toer e persecucion odiosanan, coe cual un gobierno, koe no ta sintié na su lugá den Roma, ta haci toer su esfuerzo pa corre coe e soberano legitimo di Ciudad Eterna, ta un consuelo pa hende corda koe verdadero obheto di e esfuerzo fanáticonan, esta: aniquilacion di S. Silja, lo no ta lográ nunca.

Diariamente historia ta sinja nos com toer atake contra Iglesia, na fin di cuenta, ta caba na brongozamentoe di su enemigoenan, na su triunfo. ¿Kiko a bira por chemplo di *Cultuurkamp* Aleman? Hasta e poderoso Bismarck no por a sigui den su lucha i el a consideré feliz di por a acepta manoe di reconciliacion, koe e príncipe di paz di Roma a otrecé.

Kiko nan no tabata spera den Alemania, ta un diez ó diez-dos anja pasá, foi lo ke nan ta jama Catolicismo-bieuw, koe tabata lamtá como un fortificacion contra Iglesia Romana, pa tumbé, si esai tabata posible. Gobierno Aleman tabata haci toer lo ke ta posible pa prepara e secta nobo pa guerra, proporcionando é municion i defensor den e *pastoor di Estadonan*. I ja awor caba e fortificacion ta asina bon koe na ruina, mientras Iglesia di Roma ta elevé mas glorioso koe nunca riba su fundamentoe eternonan.

Defensornan di catolicismo-bieuw, abandoná pa Estado, a perde curasji i nan ta bringa un coe otro. Obispoe Reinkens ta hajé purá coe su pastoor di Estadonan, koe naturalmente no a separa nan foi jurisdiccion di nan obispoe legítimo, pa nan humilia nan pa un obispoe, sorto di Reinkens. A lo menos nan tin mes tantoe derecho di nengá obediencia na toer autoridad, mes cos koe Reinkens a nenga autoridad di Papa, i un di su pastoor rebeldenan, dr. Ricks, ta frega esaí bao di su nanisji. Tantoe riba preekstoel como den su courant, *Altkatolischen Boten*, pastoor Rieks ta caba coe su obispoe.

"Arbitrariedad ta reina," é dici, i nos ta considera di bastante importancia pa nos participa-aki un pida di su escrito, pasobra esaí ta duna un ideá di estado deplorable di e Iglesia catolica-bieuw, koe un tempoe a haci tantoe boroto.

"¿Ta di stranja koe movimiento catolica-bieuw ta hopi tempoe caba obheto di compasion pa amigoenan i di befonamentoe pa enemigoenan? Di 100? bautismo den toer comunidadnan di Alemania hantoe na 1877, nos a baha den anja 1886 caba na 425."

Riba scirbimentoenan di pastoor Ricks a bini un hopi bringamentoe i zundramentoe den obispoe Reinkens i coe n'é, te koe por fin e obispoe a excomulga e pastoor desobedecidoe. Consecuencia di e excomulgacion ta, koe pastoor Ricks, hajando é sin con ke mantene su familia (pasobra é ta casá) a resolve na bai un paso mas aleuw: el a bira Protestant. Poco dia despues koe el a haci esai el a ricibi su nombramentoe como Domi, cual oficio lucrativo lo el a cuminza desempenja dia 1? di e luna-aki.

Asina ta sosode semper koe esnan koe lamta contra Iglesia di Roma. Fortuná ta esnan koe comprende nan error na tempoe i bolbe atras bin cai den braza di e Mama misericordiosa, Santa Iglesia di Roma, pasobra esnan koe persisti den nan obstinacion ta sigui cai di maloe na peer, te ora nan haja nan derá den lodo di corrupcion i inmoralidad. Historia ta presenta esai toer dia na nos bista.

Morto di Dom Bosco.

Den nos seccion hoelandes nos a participa siman pasá morto di respetable Dom Bosco na Turin (Italia), na edad di 73 anja. Coe su morto no solamente obispado di Turin i e congregacionnan di Salesiano i Hermananan di Judanza di Maria, koe el a institui, ma tambe henter Iglesia Católica a safri un pérdida grandi, pasobra influencia saludable di e religioso-ai ta extendé riba henter mundoe.

Mes cos koe San Vicente á Paulo, coe kende nan a comparé muchoe be, Dom Bosco a cuminsa coe recoge foi riba caja huérfano i mucha abandonánan, koe é tabata instrui i cuida, librando nan di bai perdi. Solamente un celo apostólico di mas ardiente por a trece un ocupacion asina dificil na bida; ma tambe, celo apostólico por haci milagro, i verdaderamente, Dom Bosco a haci milagro.

Univers, un courant di Paris, ta publica algun particularidad riba e sirbidor-ai di Dios, koe sin duda nos lesadónan lo informa coe interes.

Nacé foi un familia pober, Dom Bosco a pasa su promé anjanan na lugá di su nacementoe, na ocuda é tabata warda bestia te na su edad di 15 anja. Judá i protehá pa algun alma generoso el a jega asina aleuw, koe na 1841 é por a satisface deseo di su coerazon i na edad di 26 anja el a ricibi Santa Ordenacion sacerdotal.

E tabata sinti un inclinacion particular na percura pa mucha abandonánan. Su mama tambe, un pober viuda, tabata juda su jioe den su mision misericordiosa.

Na pia mama i jioe a sali pa Turin. Na drentamentoe di stad nan a contra un amigoe di Dom Bosco, abate Vala. Ora el a mira nan pober i cansá, el a puntra nan na oenda nan tabata bai.

„Mi mama i mi, nos ta bam cuida pober mucha abandonánan," Dom Bosco a responde.

"Ma boso no tin recurso. ¿Di kiko boso lo biba?"

"Mi no sabi, Providencia lo juda nos."

Impresioná pa e conviccion di Dom Bosco, abate Vala a saca su hologie i el a duna su amigoe é, i Dom Bosco a acepté coe un sencillez mes cordial, coe cual abate Vala a duné como promé contribucion pa su empresa.

E hologie tabata bendé, i su producido a sirbi pa promé gastoenan di instalacion di Dom Bosco su institucion. El a coeminsa den un kamber chikitoe. Ora número di e muchanan a bira mas grandi, é mester a traha un chosa pa pone nan aden. Dom Bosco tabata sirbi di nan tata, nan preceptor i cuidadó di nan alma na mes tempoe. Su mama tabata cuida jioe adoptivonan di su jioe, como si nan tabata su mes jioe. E mohé piadosa a bende toer kiko é tabatin pa juda su jioe den su obra di caridad: un pida tera, koe é tabatin na lugá di su nacementoe, i por fin hasta su regalonan di casamentoe, koe te n'e tempoe-ai el a warda coe masjá cuidao i na cual é tabata pegá di un manera particular.

Poco anja despues e chosa tabata poco pa cantidad di muchanan, i Dom Bosco a traha un edificio, den cual mas di dos cientoe mucha pober tabata haja un educacion cristian i sinja traha algun obra di manoe, koe tabata pone nan na estado di gana nan mantencion.

Apesar di koe e institucion di Dom Bosco tabatin di bringa coe masjá dificultad i é mester a pasa pa toer sorto di prubamentoe, Dios a bendiciona trabao di Su sirbidó asina tantoe, koe na 1865 tabatin ocho cientoe mucha den diferente institucion. Cada anja tabata habri algun cas nobo, i e padernan, koe tabata uni nan coe Dom Bosco, tabata sigui nan mision santoe, bao di nomber di Salesiano, jamá asina pa e gran San Francisco de Sales. Den Italia, Francia, Spanja i Sur-América, nada menos koe cien mil mucha pober i abandoná ta recogé pa e Salesianonan.

Maske Dom Bosco no tabata orarador ni un hende extraordinariamente sinjá, é tabata sabi sin embargo di conmove i lastra n'é coe cada palabra i cada accion hasta coerazonnan di mas insensible, pasobra é tabata papia di coerazon, sin ningun artificio.

El a muri meimei di su obra na florecimiento, rondoná di su jioenan, di su companjeronan, di henter su familia spiritual. Henter Turin a bin incliné na pia di e stoel, riba cual e Apostel di Amor Cristian tabata poné sintá, bisti coe su habito sagradoe, coe su manoe halzá manera dunando bendicion.

Su entierro tabatin un companjamentoe di á lo menos diez mil persona, mientras koe ainda tabatin mas di diez-cincoe mil hende riba e caminda koe morto mester a pasa, sin conta ainda miles di estrangero foi toer parti di Italia i otro lugá.

Ora servicio eclesiástico a caba, henter concurrencia a cai riba e katataik, na oenda su cadaver tabata drumi: toer flor koe tabatin tabata kitá, pasobra cada hende presente kier a hiba un recuerdo di e homber santoe.

Te aki ainda Rei Humberto kier a mustra su tolerancia pa coe Catolica fielnan, nengando un pidimentoe di henter poblacion di Turin pa koe resto di Dom Bosco tabata derá den templo di Selesianonan. Gobierno Italianó a nenga esai, apesar di toer esfuerzo koe princesa Clotilde a haci pa duna satisfaccion na pidimentoe di poblacion.

Un catástrofe horroroso.

Coe n'e titulo-ai un courant di Cartagena (Colombia), *El Porvenir*, ta duna cuenta di un desgracia grandísimo, koe a sosode aja dia 21 di luna pasá. Un vapor jamá *Rafael Reyes* a bula, lo ke tabatin pa consecuencia morto di mas di 20 persona i un cantidad mas grandi di hende heridá. Nos lesadónan por comprende ki impresion desgarrador e desgracia a causa den poblacion di Cartagena, foi lo ke nos ta tuma aki na continuacion, traducí di e articulo di *El Porvenir*:

"Nos pen no ta capaz pa pinta e cuadro di horror: pa enumera e muchoe desgracianan; pa describi e drama horrible, koe a sosode dia 21 di e luna-aki bordo di vapor *Rafael Reyes*: animal furiosonan den nan rabia no ta destroza mas tantoe víctima; tempestad di mas grandi no ta montona tantoe ruina di hende. Henter Cartagena ta na duelo; spantoe ta pintá den toer cara; toer coerazon ta bati purá, pa causa di un angustia koe no por ta explicá. Miembro honorable di sociedad di Cartagena a baha na tumba meimei di horror espantosonan di un explocion. Dilanti di un desgracia asina grandi, nos ta bira muda, jená di spantoe,

i apenas nos sufrimentoe sincero ta permiti nos duna pésame na familianan di e víctima desgraciadonan."

Si hendo supone numa bulamentoe di un vapor cargá coe pasagero, den cual hopi senjora i mucha, ta basta pa nan cabei reis riba nan cabez, kiko esai lo no ta pa esnan koe presencia asina catástrofe, i mira un tata, mama, ruman ó amigoe descuartizá bao di nan bista; i no a falta caso semejante na e desgracia di Cartagena.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

— Bij beschikking van den Heer Minister van Koloniën, is aan den Heer Mr. *C. A. H. Barge*, Lid van het Hof van Justitie in deze kolonie, thans met verlof in Nederland, op nieuw eene verlenging van verlof voor den tijd van eene maand verleend.

— Bij beschikking van den Heer Gouverneur is aan den Heer *B. Jesurun Jr.*, op diens verzoek, eervol ontslag verleend als onder-voorzitter der Commissie van administratie over de gevangenissen alhier, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezen diensten; is benoemd tot onder voorzitter der genoemde Commissie de Heer *J. H. Schotborgh*; is benoemd tot klerk op het Postkantoor alhier de Heer *J. C. de Veer*.

— Met de stoomboot *Prins Willem I*, van den K. W.-I. M., is verleden Maandag de Zeereerw. P. J. van Baars, tot hiertoe pastoor aan de *Paga* op het eiland Aruba, naar Holland vertrokken. Zijn Eerw. zal eenigen tijd in Nederland verblijven tot herstel van gezondheid en hoopt dan weer naar Curaçao terug te keeren.

— Verleden Maandag is eene Amerikaansche oorlogsboot *Ossipee*, onze haven komen binnenloope.

Dienzelfden dag kwam er ook een Amerikaansch stoomjacht *Ouida* binnen; de eigenaar hiervan was zelf aan boord met zijn familie.

Dit stoomjacht is nog denzelfden dag vertrokken naar Havana; de *Ossipee* is Woensdag uitgegaan en naar Cartagena (Colombia) gestevend.

— De vierde boot van de West-Indische Maillient-Maatschappij zal den 12en April e. k. in de vaart gebracht worden. De WelEdele Heer Rademaker, voormalig kapitein van de *Prins Maurits* is tot bevelhebber benoemd van dit nieuw koopvaardijschip *Prins Frederik Hendrik*.

Van af 12 Maart a. s. zullen de booten van deze Maatschappij eene andere route nemen bij hare reis van uit Holland naar Curaçao. Op den twaalfden van iedere maand zal er voortaan een van Amsterdam vertrekken naar Paramaribo, Demerara, Trinidad, Carupano, Cumana, La Guaira, Porto Cabello, Curaçao, Port-au-Prince [Haïti] en New-York. Van Curaçao gaat 't naar Porto Cabello en de overige havens, via Havre naar Amsterdam.

— Gisterenmorgen is weer een vreemde oorlogsbodem onze haven komen binnenstoomen, nl. het Fransche stoomschip *Bison*.

NEDERLAND.

—Zeer waar is het volgende wat het liberale *Zondagsblad* zegt:

„Wanneer men eenvoudig strijdt onder de vaan van het liberalisme, dan weet elkeen wat het zeggen wil inderdaad *liberaal* te zijn, terwijl eigenlijk niemand zeggen kan, wat men zoo al doen en belijden moet om zich liberaal te kunnen noemen."

Inderdaad, het liberalisme is een allegaartje, waarin alles thuis hoort, wat afkeer heeft van God en godsdienst, zich door hoogmoed des geestes en door bedorvenheid des harten doet kennen. Dat alles nu geschiedt op duizenderlei wijze, zoodat het niet mogelijk is een bepaald program van liberale beginselen saam te stellen. Maar men kan al spoedig den liberaal uit zijne woorden en daden erkennen.

— Door de Heeren *J. F. R. S. Van den Bossche*, oud-lid in den Raad van Ned.-Indië; vice-admiraal jhr. *F. de Casembroot*, adjudant des Konings i. b. d., oud-lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; jhr. mr. *R. A. Klerck*; mr. *J. Lion*, secr. van de Staatscommissie voor het wetboek van Strafrecht voor Europeanen in N.-I.; jhr. *J. H. Van Schmidt auf Altenstadt*, gep. kapitein-ter-zee; mr. *H. W. F. Struben*, allen te 's-Hage, is de volgende circulaire verspreid:

Door het stellen van eenige algemeene beginselen van staatkunde meenden ondergeteekenden, dat thans een poging mocht worden gewaagd om te geraken tot het vormen van een *nationale partij*, welker hoofdstreven behoort te wezen aan de billijke eischen van alle partijen, zooveel doenlijk, te gemoet te komen.

Men verwachte geen omschrijving van hetgeen ondergeteekenden onder *nationale partij* zouden willen verstaan.

Ieder die van het concept statuut kennis neemt, zal begrijpen, dat, in een paar regels saamgevat, elke aanduiding onvolledig zou wezen, en in breede beschouwingen wenschen bovengenoemden zich, voorloopig althans, niet te begeven.

Dit willen zij evenwel gaarne, zij het misschien ten overvloede, constateeren, dat, naar hun meening, aangelegenheden van zuiver godsdienstige aard niet op het terrein van de staatkunde thuis behooren en, dat een *nationale partij* ondenkbaar is zonder vasthouden aan onzen constitutioneel-monarchalen regeeringsvorm.

Zij (ook kiesvereenigingen) die in hoofdzaak zich met de hierachter gestelde beginselen kunnen vereenigen, worden uitgenoodigd, *binnen veertien dagen*, onder duidelijke opgave van adres, van hun adhaesie te doen blijken aan mr. J. Lion, Celebesstaat no. 31, die, op franco aanvraag, exemplaren van deze circulaire met uittreksel uit het concept-statuut, gaarne zal toezenden.

Na het verstrijken van den gestelden termijn zal worden overwogen of, en zoo ja hoe het best locale, dan wel meer algemeene samenwerking, onder Gods onmisbaren zegen, mogelijk is.

Art. 4 van het concept-statuut leert de bedoeling van de samenstellers dezer *nationale Partij* nader kennen. Het luidt als volgt:

De Vereeniging streeft er naar o. a. te werken:

§ I in de buitenlandsche staatkunde:

a. tot behoud van de meest vriendschappelijke gezindheid van alle Mogendheden, doch met besliste handhaving van onze rechten zoo in als buiten Europa, indien noodig door toepassing van het beginsel van arbitrage;

b. tot voortdurende bescherming en bevordering van de belangen der Nederlanders in den vreemde;

§ II in de binnenlandsche staatkunde:

a. tot het verkrijgen van snel en goedkoop recht zonder dat daaraan de noodzakelijke waarborgen voor goed recht worden opgeofferd:

b. tot het verleggen van het zwaartepunt van de onderwijsquaestie, door de uitvoering van het beginsel neêrgelegd in art. 192 der Grondwet over te dragen op de Prov. Staten, onder dien verstande, dat het van overheidswege verstrekte lager onderwijs regel zij daar waar het bijzonder onderwijs blijkt in de behoeften niet te voorzien.

Kosteloos onderwijs van overheidswege zal alleen worden gegeven aan kinderen van bedeelden of van hen, die, hoewel niet bedeeld, onvermogend zijn schoolgeld te betalen:

c. tot verbetering van de inrichting van leger en vloot, ter verhooging van 's lands weerbaarheid, onder meer door het afschaffen van het bestaande stelsel van dienstvervanging en door het hervormen van de schutterijen tot bruikbare onderdeelen van het leger;

d. tot bevordering van den bloei en de welvaart van landbouw, handel, scheepvaart en nijverheid en tot opheffing van al hetgeen aan de ontwikkeling daarvan in den weg staat;

e. tot het waarborgen van de zelfstandigheid van den kiezer en tot het verkrijgen, nevens den geldelijken maatstaf, van het noodzakelijk verband tusschen kiesbevoegdheid en zedelijke en verstandelijke ontwikkeling;

f. tot bevordering van het welzijn van de arbeidende klasse o. a. door beraming van de middelen om, voor zooverre de macht van den Staat reikt of gaan kan, hare maatschappelijke nooden te lenigen;

§ III in de koloniale staatkunde:

a. tot opheffing van bestaande moeielijkheden en wegneming van rechtmatige grieven in Oost-Indië door een spoedige herzienning van het reglement op het beleid der regeering van Nederlandsch-Indië, en inmiddels tot voorziening in de noodzakelijke buitengewone uitgaven door geldleening, ten laste van Nederlandsch-Indië;

b. tot opheffing van Suriname uit zijn verval door ook, behoudens nadere verrekening, geldelijken steun van Staatswege niet te onthouden aan hetgeen voor de ontwikkeling dier kolonie noodig geoordeeld wordt, en wat Curaçao aangaat buitendien tot het verschaffen van de middelen, om partij te kunnen trekken van de gunstige ligging van dat eiland met het oog op den handel.

De *N. R. Ct.* en het *Vaderland* juichen het streven toe dier Haagsche heeren, die een *nationale partij* willen vormen, doch de eerste gelooft niet, dat een nieuwe partij met kies-vereeniging enz. noodig is, terwijl het laatste meent, dat „de oprechte liberaal het niet behoeft te betreuren, dat naar een nieuwe partij-formatie wordt gezocht, wanneer hij overtuigd is, dat ook op het gebied van het politieke leven het streven niet naar eenvormigheid maar naar verscheidenheid de wet is der organische ontwikkeling."

Bij dit verschil van meening staat zooveel vast, dat de conservatieve tint der nieuwe partij de liberale bladen niet afschrikt: daarmede is die partij genoegzaam geteekend.

— De Amsterdamsche schoolcommissie heeft zich bezig gehouden met een voorstel van den wethouder van onderwijs ter verhooging der schoolgelden en zich vereenigd met het voorstel der commissie van prae-advies om verhooging te *ontraden* aan de *meisjesscholen* 4e klasse, omdat die soort van openbare scholen thans nog de eenige is, die aansluit bij het middelbaar onderwijs voor meisjes. Zij verklaarde zich voorts met 17 tegen 11 stemmen voor het voorstel der Commissie om aan de *jongensscholen* 4e. klasse de verhooging met *f* 10.— niet te ontraden, en met 23 tegen 16 voor het voorstel om het schoolgeld aan de scholen 3e. klasse te verhoogen met *f* 2.—

Naar de commissie van prae-advies is een voorstel van den heer Lehmans verwezen, om het schoolgeld niet voor drie maanden, maar over een vol jaar te laten betalen, omdat zooveel ouders tegen de vacantie hunne kinderen thuis houden, om een kwartaal schoolgeld uit te sparen.

Een voorstel om verlaging van schoolgeld af te schaffen voor meer kinderen uit één gezin werd met 33 tegen 5 stemmen verworpen.

Verdient dit alles reeds opmerking in een Amsterdamsche schoolcommissie, wie zou gedacht hebben, dat daar nog eens de stelling zou verdedigd worden, dat de wet op het lager onderwijs niet belet, dat op de scholen der betalende kinderen de uitgaven geheel gedekt worden door de schoolgelden. Natuurlijk werd dit bestreden, maar het zegt reeds veel, dat zoo iets in een liberale vergadering hardop gezegd wordt. Dat bewijst dat er liberalen zijn, die voelen, dat de grond onder hunne voeten wegzinkt.

— Aangezien het tijdstip der opening van de nieuwe Kamers zoo kort mogelijk na de verkiezingen moet worden bepaald, bestaat het voornemen die te doen plaats hebben kort, hoogstens een paar dagen, na Paschen, vermoedelijk alzoo den 4 of 5n. April.

— Het *Dagblad van Z.-H. en 's-Gravenhage* ontwikkelt in zijn nummer van den 15n. Feb. een politiek program, waarin het volgende artikel voorkomt:

IV. Eene nieuwe onderwijswet, waarbij de beginselen worden toegepast van ondersteuning der bijzondere scholen voor onvermogenden, en van verplichte schoolgeldheffing op de openbare school voor niet-onvermogenden.

BUITENLAND.

ITALIË — Volgens de *Observateur Français* heeft de Paus verklaard binnenkort eene encycliek aan de Braziliaansche bisschoppen te zullen zenden over de vrijmaking der slaven en den godsdienstigen toestand.

—Tusschen Pruisen en den H. Stoel hebben thans nieuwe onderhandelingen plaats. Deze loopen vooral over het gebruik, dat van de zestien millioen mark, welke gedurende den Cultuurkamp zijn ingetrokken, moet gemaakt worden. Men verzekert dat het gouvernement er naar willekeur, tenminste voor een gedeelte, over wil beschikken. Men gelooft evenwel, dat de H. Stoel een bevredigende oplossing zal weten te vinden.

— Volgens de *Figaro* had de heer Fazzari onlangs een onderhoud met den heer Crispi. Deze wilde den heer Fazzari aantoonen, dat de raadslieden van den Paus tegen de Consulta en de Italiaansche eenheid samenspannen. De heer Fazzari vroeg bewijzen, doch Crispi weidde uit in algemeenheden en wist geen enkel stellig document te geven. De heer Fazzari ontwikkelde het tegenovergestelde van Crispi's beweren en zeide, dat Italië's belang den vrede met den Paus en een vreedzame internationale politiek medebrengt. De heer Crispi zeide overigens vast besloten te zijn, den oorlog tegen het Vaticaan ten einde toe voort te zetten. Hij bekende onlangs tot twee vreemde ambassadeurs gezegd te hebben: „Indien uw gouvernement den Paus de hand boven het hoofd wenscht te houden, laat het dan den Paus bij zich nemen."

— Zooals wij vroeger reeds medodeelden, worden de onderhandelingen aangaande eene herstelling der diplomatieke betrekkingen tusschen den H. Stoel en den Czaar door Mgr. Galimberti, nuntius te Weenen, met den minister Von Giers gevoerd.

Mgr. Galimberti hoopt op een goeden uitslag, want de heer Von Giers „schijnt doordrongen te zijn van de belangrijkheid, welke eene schikking met het Vaticaan in de oogen der Poolsche bevolking kan hebben." Latere telegraphische berichten melden echter, dat deze onderhandelingen geen goeden uitslag gehad hebben.

— Volgens de *Italia* zou een kelk ter waarde van 10,000 francs, benevens nog andere voorwerpen van de Vaticaansche tentoonstelling verdwenen zijn.

— De onderhandelingen met Frankrijk over een handelsverdrag zijn mislukt. In de Kamer heeft Crispi medegedeeld, dat er nieuwe voorstellen naar Parijs zouden gezonden worden. Eene dépêche uit Parijs meldt, dat Flourens, minister van B. Z., den Italiaanschen gezant te kennen heeft gegeven, dat Frankrijk zijne voorstellen omtrent het verdrag niet veranderen zal.

Men meldt ook, dat uit Frankrijk afkomstige koopmansgoederen in Italië aan belastingen onderworpen worden.

-- Sneeuwstormen en bergstortingen hebben in Italië groote schade veroorzaakt.

FRANKRIJK.— Maxime Lisbonne, zoo meldt de *Indépendence*, is door de revolutionaire groep, genaamd: *Les Egaux de Montmartre*, voor hare rechtbank gedaagd, om rekenschap te geven van zijne verschijning op een openbare receptie van den president der republiek. Lisbonne heeft aan de oproeping voldaan. *Citoyens*, aldus rechtvaardigde hij zich voor zijne broeders, ik ben naar het Elysée gegaan om te zien hoe de president het volk ontvangt, en ik kan u verzekeren, dat hij het goed doet. Ik moest mij hiervan vergewissen. Gij zult misschien vragen, waarom ik en geen ander dit had te onderzoeken. Hierop kan ik er met mijne gewone rondborstigheid een eenvoudig antwoord geven. Ik heb namelijk nog een rok...... Ziedaar de reden!......

Hoe kom je aan dien rok? Je hebt dus vroeger met aristocraten omgegaan? viel iemand hem in de rede.

De rok, hernam Lisbonne, is nog herkomstig uit den tijd, toen ik tooneelspeler was en de hoofdrol vervulde in *Dertig jaren of het leven van een dobbelaar*. Ik had den rok pas teruggevonden, nog in goeden staat, maar de opslagen zagen er smerig uit: vele vlakken, die ik met een watertje heb moeten weg maken. En het was wegens die opslagen,

dat ik op het Elysée door zoovele genoodigden van burger Carnot op den voet gevolgd werd. Een hunner heeft mij zelfs toegevoegd: „Een goed denkbeeld van een revolutionair, zich te parfumeeren met petroleum!”

Dat gezegde bracht *Les Eaux de Montmartre* aan het lachen, en zij lachten ook, toen Lisbonne er op liet volgen, dat hij bereid was aan elk hunner den rok te leenen, opdat zij ieder op hunne beurt naar het Elysée kunnen gaan en het buffet naderen.

Het aanbod werd aangenomen.

— De *Temps* heeft eene geestige wending gevonden voor de passage: „*Die Hechte im europäischen Karpferteich hinderen uns, Karpzen zu werden*” in de rede van den Duitschen Rijkskanselier, op den 6n. Feb. jl. uitgesproken. Het blad zegt:

De heer Bismarck heeft, in zijn jongste rede, de Franschen bij snoeken en de Duitschers bij karpers vergeleken. Deze toespeling, die de liefhebbers van visschen terstond zullen hebben gevat, verdient wel wat nader voor het publiek toegelicht. In vijvers, die men goed bevolkt wenscht te hebben, mengt men karpers en andere visschen dooreen. De karpers zijn log en kruipen in den modder; daarom geeft men hun snoeken tot gezelschap, die jacht op hunne kameraden maken en de karpers noodzaken wat beweging te nemen, waardoor zij winnen aan frischheid en later met dien afschuwelijken moddersmaak krijgen, die andere karpers zoo dikwijls oneetbaar maakt.

— Er wordt gemeld dat het Fransch-Russisch verbond spoedig bekrachtigd zal zijn.

— De *Gaulois* en de *Figaro* schrijven de aanwezigheid van een Engelsch eskader in de golf van Genua toe aan de zucht van Crispi om eene vertooning te maken tegen Frankrijk. De *Gaulois* bevat tevens een brief, die Salisbury verwijt van bereidwilligheid om Italië behulpzaam te zijn in de handelingen, waarmede het de gevoeligheid van Frankrijk kwetsten wil.

— Een voorstel om den onlangs geschrapten post voor een gezant bij het Vaticaan weder op de begrooting te plaatsen is door de Kamer aangenomen. De minister van B. Z. verklaarde bij het bestrijden der motie door Pelletan, dat omstandigheden de aanwezigheid van een Franschen vertegenwoordiger bij den H. Stoel gebiedend eischen. De minister-president, Tirard, heeft het voorstel ondersteund.

— Wilson is tot 2 jaar gevangenisstraf en eene geldboete van 3000 francs veroordeeld, maar is van zijn vonnis in beroep gekomen.

— Een wetsontwerp, ter vergunning aan de Panama-kanaal-maatschappij om eene loterij leening uit te schrijven, is bij de Kamer ingediend.

De Lesseps vertrouwt weer, dat het kanaal voltooid zal worden.

DUITSCHLAND.—Wegens verzet tegen den pseudo-bisschop Reinkens werd onlangs een oud-Katholiek pastoor, dr. Rieks, door de oud-Katholieke synode te Bonn afgezet, zoodat de man zijn brood kwijt was, en hij met zijn huishouden (de man is nl. getrouwd) niet rond kon komen. Hij is daarom een stapje verder gegaan en is Protestant geworden. Hij liet zich opnemen in de Pruisische Staatskerk en heeft nu reeds zijne aanstelling als predikant ontvangen, welk lucratief postje hij den 1sten dezer maand aangevangen heeft.

— Berichten uit San Remo aangaande den gezondheidstoestand van den Kroonprins zijn ongunstig. In de laatste dagen is zijn toestand zeer verergerd.

Indien de Kroonprins plotseling komt te sterven, is alles gereed; zijn uiterste wil is geschreven.

RUSLAND. — Er worden op nieuw pogingen gedaan om eene geldleening te sluiten. Men is van meening, dat, zoo Rusland deze leening verkrijgt, de oorlog niet lang meer op zich zal laten wachten.

OOSTENRIJK. — De *Neue Freie Presse*, zooals men weet, een Oostenrijksch officieus blad, ontvangt uit geloofwaardige bron te Rome de inhoudsbepalingen van de tusschen Oostenrijk, Duitschland en Italië gesloten verdragen.

Het tractaat tusschen Oostenrijk en Italië verplicht de eerstgenoemde Mogendheid tot eene welwillende onzijdigheid ingeval van oorlog tusschen Italië en Frankrijk, en Italië tot eene dergelijke houding ingeval van een Oostenrijksch-Russischen oorlog. Oostenrijk verbindt zich uit alle macht de belangen van Italië in de Middellandsche Zee te bevorderen en niets te ondernemen in den Balkan, zonder zich daaromtrent te voren met Italië te hebben verstaan.

Het tractaat tusschen Duitschland en Italië verklaart plechtig, dat noch de eene noch de andere contracteerende Mogendheid vrijwillig den vrede zal verbreken. Ingeval een van beiden door Frankrijk zou worden aangevallen, zullen zij elkander wederkeerig met hun geheele krijgsmacht bijstaan.

Eene aan het tractaat toegevoegde clausule bepaalt, dat, ingeval Frankrijk en Rusland te zamen een aanvallenden oorlog tegen Oostenrijk en Duitschland ofwel tegen Duitschland alleen, zouden aanvangen, de vereenigde legers der drie verbonden Mogendheden tegen de aanvallende Staten zullen optrekken.

Deze tractaten worden aangevuld door bijzondere overeenkomsten tusschen de drie Centraal-Mogendheden, waarbij beschikkingen worden genomen ter bescherming der Oostenrijksche en Italiaansche kusten, met het oog op de mogelijkheid van het ontschepen van vijandelijke troepen.

ENGELAND.— De nieuwe spoorwegbrug over den Ganges bij Benares is geopend. Er is thans directe spoorwegverbinding tusschen Calcutta en Lucknow.

De brug, een triumf van de Britsche genie, is 3523 voet lang, met 16 spanningen van 356 en 9 van 114 voet. De pijlers in het midden der rivier zijn 63 voet lang en 28 voet breed; de fundamenten van sommige liggen 152 voet onder den waterspiegel.

De rivier is daar 3000 voet breed en de bedding bestaat uit los zand. 's Winters is de Ganges slechts 37 voet diep, maar in den regentijd 92 voet. Om de scheepvaart te gerieven ligt de brug 25 voet boven den hoogsten waterstand.

Het gevaarte heeft 750000 pd. st., d. i. 9 millioen gulden gekost.

— Al de Mogendheden hebben geantwoord aangaande de zaken in Bulgarije. Engeland zegt den Sultan niet te kunnen aanraden Prins Ferdinand af te zetten, vóórdat de toekomst van Bulgarije geregeld is: d. w. z. vóórdat de Mogendheden omtrent een opvolger overeengekomen zijn.

MADAGASCAR. — Tamatave is door een orkaan verwoest geworden.

JAMAICA. — Op den 26 Feb. jl. heeft men op dit eiland een hevige aardbeving gevoeld.

LAATSTE BERICHT.

Volgens de *New-Yorker Sts. Ztg.* van den 9en dezer maand, heden morgen ontvangen, is Keizer Wilhelm NOG IN LEVEN, maar toch zeer ernstig ziek.

Imprenta de la Librería de A. Bethencourt é Hijos, Curaçao.